

# Slovenski Pravniki.

Leto XXVI.

V Ljubljani, 15. februarja 1910.

Štev. 2.

## Stroški ustavitvenega predloga v slučaju upora po §-u 37 izvrš. reda.

Mnogoštevilni so slučajji, da se pri opravi rubeža na premičnine zarubijo stvari, ki so last tretjih oseb, vsled česar zahtevajoči upnik, o tem obveščen, ustavi izvršbo na dotične stvari in zaznamuje stroške tega predloga. Kdo trpi stroške tega ustavitvenega predloga?

To vprašanje bilo je mnogo let nesporno, ker so se redno smatrali taki stroški izvršilnimi stroški, katere po §-u 74 i. r. trpi zavezanec. Odkar pa se je objavila odločba vrhovnega sodišča z dne 4. februarja 1908 R VII 12/8 (št. 1148 priloge ukaz. pravosod. min.), se to vprašanje rešuje jako različno. Po navedeni odločbi trpi stroške ustavitvenega predloga zahtevajoči upnik sam in sicer iz teh le razlogov: Kdor sega z izvršbo na premičnine, katere označuje za last zavezančevu, stori to ob lastni nevarnosti toliko, da trpi posledice, ker so stvari, kojih rubež je predlagal, last tretjih oseb. Da se izogne uporni tožbi (§ 37 i. r.), mora izvršbo ustaviti, tedaj predlaga ustavitev zgolj sebi v korist, tako pa ni uporabiti §-a 74 i. r., ker ti stroški niso potrebni za uresničbo pravice. Krivda, ki zadeva zavezanca radi neizpolnitve dolžnosti, ne sega tako daleč, da bi trpel posledice dejanja, povzročenega po zahtevajočem upniku t. j. izvršbe na stvari tretjih oseb.

Mnogo sodišč zavrača sedaj dosledno predloge na odmero takih stroškov iz ravno navedenih razlogov.

Po mojem mnenju tako dosledno postopanje ni utemeljeno, kajti taki slučajji so si sicer jako slični, ne more se pa trditi, da so vsi jednaki. Kakor sicer, ima tudi v teh slučajjih sodišče na podlagi dejanskih okoliščin odločiti po svoji previdnosti, kateri stroški so opravičeni za uresničbo pravice. Ako bi take stroške v vsakem slučaju moral trpeti zahtevajoči upnik, sprejelo

bi se bilo to v §-u 75 i. r., tega pa zakonodavec namenoma ni storil. Vladna predloga določevala je v §-u 83, odgovarjajočem §-u 76 predloge permanentnega odbora in §-u 75 veljavnega izvršilnega reda, da zahtevajoči upnik tudi tedaj nima pravice do povračila izvršilnih stroškov, ki se naberejo do ustavitve, kadar se izreče, da je izvršba nedopustna vsled upora tretjih oseb po §-u 35 (sedaj § 37). Permanentni odbor pa je ta stavek izločil s tem utemeljevanjem: Rešujé vprašanje, kdo ima trpeti izvršilne stroške, ozirati se je na težki položaj, v katerem se često nahaja zahtevajoči upnik nasproti šikanoznim, na obrezuspešenje izvršbe naperjenim izločitvenim zahtevkom. Zahtevajočemu upniku naj ne škoduje brezuspešnost izvršbe, ako je ni zakrivil. Izvršilne stroške naj v tem slučaju trpi zavezanec, ki je s svojim ravnanjem ali s svojo nezmožnostjo plačila dal prvi povod sicer brezuspešnim stroškom.

Ti pomisleki bili so povod, da se tudi v §-u 75 i. r. ni sprejel slučaj §-a 37 i. r. Ta slučaj razlikuje se od slučajev v §-ih 35, 36 in 39 št. 1 i. r., navedenih v §-u 75 i. r., bistveno v tem, da je zahtevajoči upnik v teh zadnjih slučajih začel izvršbo in povzročil stroške, dasi mu je bil ali vsaj moral biti znan ustavitveni razlog. Tega pa ni moči trditi o slučaju §-a 37, kajti zahtevajoči upnik zamore se le redkokedaj tako natanko poučiti o premoženjskih razmerah zavezančevih, da bi zamogel točno navesti stvari, katere naj se zarubijo. Zahtevati od zahtevajočega upnika, da se poprej prepriča o lastnini predmetov, nahajajočih se v hrambi zavezančevi, bilo bi onemogočenje izvršbe na premičnine.

Razlogom navedene odločbe vrhovnega sodišča pritrditi je torej nepogojno le tedaj, kedar je zahtevajoči upnik vedoma dal zarubiti tuje stvari, kar je utemeljeno v istem pravnem razlogu, kateri je temelj določbi §-a 75 i. r. Ako pa zahtevajoči upnik vodi »bona fide« izvršbo z rubežem, je pretrdo naložiti mu stroške ustavitvenega predloga, kajti povod izvršbi dal je vendar-le zavezanec, in le-tega krivda je gotovo neprimerno večja, nego-li zahtevajočega upnika, ako se šteje temu sploh v krivdo, da se ni prepričal o lastnini stvari. Tudi se s takim reševanjem vprašanja o stroških ne štiti zavezanca, kakor bi kdo mislil. Da se izogne morebitni poznejšnji ustavitvi vsled upora tretjih oseb,

prisiljen bi bil zahtevajoči upnik, da posreduje pri vsakem rubežu, sodnik pa bi imel pri odmerjanju stroškov za posredovanje vezane roke, ker bi nevarnost rubljenja tujih stvari že sama opravičevala posredovanje ali intervencijo. S tem bi se pa ovrгло vse dosedanje pravosodstvo o stroških posredovanja, ki se v obče ne smatrajo za potrebne stroške po §-u 74 i. r., izvzemši slučaje, kedar posebne okoliščine opravičujejo posredovanje. Da so pa stroški posredovanja osobito zunaj sedeža sodišča redno višji, nego stroški ustavitvenega predloga, ve vsak sodnik. Pač pa naj trpi zahtevajoči upnik stroške ustavitvenega predloga tudi takrat, kedar pri rubežu posreduje, a vstraja pri rubežu, dasi je bil zadostno opozorjen na tujo lastnino.

Moje mnenje je: Ako mora zahtevajoči upnik po krivdi zavezančevi uveljavljati svoje pravice z izvršbo, in ako nastanejo ovire, katerih zahtevajoči upnik ni zakrivil, kakor tedaj, kedar se izkaže tuja lastnina, odstranitev ovir pa je potrebna, da prepreči zahtevajoči upnik sebi pretečo škodo, — ne more se kratkomalo trditi, da stroški za odstranitev ovir niso bili potrebni po §-u 74 i. r. Zahtevajoči upnik mora zadobiti popolno zadostitev oz. plačilo, tega pa ne dobi, ako mora trpeti stroške, katere je povzročilo le golo naključje, da so se o rubežu med premičninami zavezančevimi nahajale tudi tuje.

Načelo modernega zakona t. j. prosta presoja na podlagi danih okoliščin velja tudi za reševanje tega vprašanja.

*Dr. O. Papež.*



## **Pristojnost za pravde okrožnih zdravnikov proti okrajnim zastopom zaradi obljubljenе subvencije in plačila zdravil za uboge?**

Uporaba §-a 1019 o. d. z. in §-a 261 v zvezi s §-om 528 c. pr. r.

Okrožni zdravnik dr. F. Š. v Ribnici na Pohorju je tožil okrajni zastop v Marenbergu na plačilo poluletne subvencije v znesku 150 K in na plačilo zdravil za uboge v znesku 63 K